

VINERI • 16 SEPTEMBRIE 2011 • ANUL LXI NR. 37

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Convinge-i și pe ceilalți să se declare români!

Istoria recensămintelor din Ungaria

În viitor, numai misiunile diplomatice române vor colecta dosarele de studii în România

CALENDAR ORTODOX

19 septembrie, luni – Sf. Mc. Trofim, Savatie și Dorimedont.
20 septembrie, marți – Sf. M. Mc. Eustatie și soția sa Teopista cu cei 2 fii: Agapie și Teopist.
21 septembrie, miercuri – Sf. Ap. Codrat; Sf. Prooroc Iona (Odov. Pr. Înălțării Sf. Cruci).
22 septembrie, joi – † Sf. Ier. Mc. Teodosie de M-reă Brazi; Sf. Sfinți Mc. Foca; Sf. Mc. Isaac; Sf. Martin.
23 septembrie, vineri – † Zămislirea Sf. Prooroc Ioan Botezătorul; Cuv. Xantipa și Polixenia.
24 septembrie, sâmbătă – † Sf. M. Mc., întocmai cu apostolii, Tecla; Cuv. Coprie; Cuv. Siluan Athonitul.
25 septembrie, duminică – Cuv. Eufrosina; Cuv. Pafnutie Egipteanul; Cuv. Serghie de la Radonej.

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

Directoarea Hortenzia Rus, deși foarte ocupată, mi-a stat totuși câteva clipe la dispoziție. „În acest an școlar avem 102 elevi înscriși. Corpul didactic este complet. Am primit doi profesori noi, iar directorul adjunct este Petru Popuța. În cursul anului se va mai clădi o sală de clasă, așa că situația se va îmbunătăți în acest sens. Tot de la începutul anului școlar grădinița a trecut sub administrația și conducerea școlii.” (Chitighaz: Condiții bune, care obligă, Foaia Noastră, Nr. 18, 15 septembrie 1971, pag. 1)

Acum 30 de ani

Cercul de „Crucea Roșie” a Liceului nostru „N. Bălcescu” funcționează cu 20 de membri, conduși de profesoara Ileana Condoroș. Suntem fericiți și ne simțim onorați atât personal, cât și cercul nostru, că am avut posibilitatea de a participa și de a reprezenta țara noastră la această întâlnire interesantă, de folos și însemnată a Crucii Roșii. – am aflat de la Tiberiu Petrușan, elev de clasa a doua la liceu. Apoi a continuat: – La tabăra organizată în mod tradițional în fiecare an pentru elevii frunțași ai cercurilor de Crucea Roșie am participat alături de Ileana Ambruș, studentă în anul întâi la secția de limbă și literatură română și geografie la Școala pedagogică din Seghedin și de Eva Lasc, elevă în anul patru a liceului nostru. (În tabăra internațională de Crucea Roșie din Costinești, autor: – M –, Foaia Noastră, Nr. 35, 30 august 1981, pag. 4)

Acum 10 ani

În general, documentele botezărilor, aproximativ până în anii 1950, se găsesc la primăriile locale, însă cele mai vechi au fost aduse în arhiva Bisericii Ortodoxe, care se află la Episcopia din Iula. Biserica a păstrat aceste documente, și ele sunt sistematizate în ordine cronologică, până în a doua jumătate a secolului 18. Din păcate, unele protocoale și registre matricole au fost distruse, ca de exemplu cele din Micherechi, dintre anii 1935–40. Dar se mai pot afla copii până la o anumită dată și în Arhiva Națională din Budapesta. (Cum să ne (re)găsim originea? autor: Rita Ruja, Foaia românească, Nr. 37, 14 septembrie 2001, pag. 10)

Târg agricol româno–maghiar

Consiliul Județean Bichiș organizează, pe 17 septembrie, la Iula, târgul agricol și întâlnirea oamenilor de afaceri din județele Bichiș, Arad și Bihor, eveniment organizat în cadrul

programului de cooperare transfrontalieră Ungaria–România 2007–2013, sprijinit de Fondul European de Dezvoltare Regională. Vor avea loc o serie de întâlniri, prezentări de

lucrări de specialitate și conferințe, la care sunt așteptați invitați și parteneri de proiect din Ungaria și România, oficialități, specialiști și oameni de afaceri din cele două țări. A.C.

Pregătiri pentru recensământ

Autogovernarea Românească a Județului Bichiș, condusă de președinta Emilia Martin, organizează joia viitoare, pe 22 septembrie, o întâlnire a tuturor președinților de autogovernări românești din acest județ. Tema întâlnirii va fi pregătirea pentru recensământul din luna octombrie în vederea obținerii unui rezultat cât mai bun în ce privește minoritatea română din Ungaria. Întâlnirea va avea loc la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria (Iula, str. Gh. Doja nr. 8), cu începere de la ora 16.30. E.I.

Expoziție la capela ortodoxă

Duminică, 18 septembrie, la capela ortodoxă română din Budapesta (str. Holló nr. 8) va avea loc vernisajul expoziției din colecția de cruci și obiecte care poartă simbolul crucii a părintelui Cosmin Pop, preot paroh din Iaca. Aceeași expoziție, cu titlul „Motivul crucii – în arta populară tradițională” a fost prezentată între 13–16 septembrie, la Mănăstirea Sf. Cruci din Oradea.

Ședința Adunării Generale a AȚRU

Sâmbătă, 17 septembrie, Adunarea Generală a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria se va întruni în ședință. În cadrul întâlnirii de la sediul din Iula al AȚRU vor fi dezbătute darea de seamă a Comisiei Juridice, darea de seamă despre executarea hotărârilor expirate, modificarea bugetului pe

anul 2011 al AȚRU și al instituțiilor sale, modificarea actului constitutiv al Școlii generale și grădinița „Lucian Magdu” din Bătania, dar se va evolua și concursul publicat pentru postul de director al acestei școli. Ședința va începe la ora 11.00. R.P.

Telefonul redacției: 66/463-152

Din fototeca de 60 de ani a Foii românești

Învățătorul Ioan Rus și inspectorul Marius Turcu, cu elevi din Cenadul Unguresc, la începutul anilor 1970

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Micherechiul vă invită la Festivalul Castraveților (foto: din arhivă)

Istoria recensămintelor din Ungaria

În perioada 1-31 octombrie 2011 are loc cel de-al 15-lea recensământ al populației din Ungaria. Prima numărare a populației a fost prescrisă în 1777 de împărăteasa Maria Tereza, care însă după moartea acesteia din 1780 a rămas pentru fiul ei, Iosif al II-lea, desfășurându-se între anii 1784 și 1787.

În Ungaria, primul serviciu de statistică oficială a fost înființat de guvern în cadrul Ministerului Agriculturii, Industriei și Comerțului, care în 1869 a organizat recensământul integral pentru întreaga țară.

Cea de-a doua numărare a populației s-a realizat în 1871 de către Oficiul Statistic Maghiar Regal, luând în considerație hotărârea din 1872 a organizației internaționale de statistică, ca țările europene să organizeze recensămintele în aceeași perioadă, în anii care se sfârșesc cu cifra 0.

În cadrul celui de-al treilea recensământ, din anul 1890, alături de domiciliu, s-au numărat și imobiiliile publice și particulare.

Calitatea recensământului din 1900 a fost îmbunătățită prin introducerea instruirii recenzorilor, dar s-au dovedit a fi stimulente pentru recenzori și onorariile plătite pentru prima dată.

Guvernul s-a arătat a fi foarte interesat de datele

recensământului din 1910, din cauza atmosferei politice internaționale și naționale și din cauza opririi în mod brusc a dezvoltării economice.

De rezultatele din 1920 a fost mare nevoie pentru a evalua pierderile primului război mondial. Atunci au angajat pentru prima dată femei ca recenzori.

La recensământul din anul 1930 au încercat pentru prima dată mecanizarea prelucrării datelor statistice.

Cel de-al optulea recensământ a avut loc în 1941 din cauza modificărilor teritoriale în urma Dictatului de la Viena.

După cel de-al doilea Război Mondial, în loc de 1950, în 1949 a avut loc primul recensământ, de care a fost nevoie pentru evaluarea pierderilor omenești de război, iar despre migrațiunile considerabile existau doar estimări.

În cadrul celui de-al 10-lea recensământ, din anul 1960, a fost întocmită și lista străzilor, numerelor de case, care a cuprins și numele proprietarului casei și numărul celor care au stat în acea casă. Datele statistice au fost prelucrate deja în calculator.

Recensământul din 1970 a fost ajutat prin stocul de hărți, iar datele statistice au fost prelucrate exclusiv în calculator.

La recensământul din 1980 s-a formulat pretenția ca acesta să ofere o imagine despre păturile sociale.

Recensământul din 1990 a reflectat particularitățile perioadei de după schimbarea regimului, în cadrul acestuia punându-se întrebări și referitoare la școli, profesie.

Ultimul recensământ, cel de-al 14-lea, a avut loc între 1-21 februarie 2001, acesta realizându-se deja în mod anonim. Aici s-a lărgit numărul întrebărilor referitoare la domiciliu, dar a fost prelucrată și metoda recenziei calificărilor obținute în cadrul învățământului în permanentă schimbare din Ungaria.

Parlamentul ungar a adoptat la 5 octombrie 2009 legea privind cel de-al 15-lea recensământ. Regulamentul a fost modificat la 1 iunie 2010, adăugând și întrebările referitoare la apartenența religioasă, starea de sănătate, cunoștințe de limbă, circulație, călătorii, deținerea casei de vacanță. În același timp, furnizarea datelor legate de starea de sănătate, handicap, apartenență religioasă, limbă maternă și naționalitate este voluntară, iar în loc de apartenența națională și etnică se întreabă despre naționalitate.

R.P.

16 septembrie, vineri

- 16.00 – Deschiderea Festivalului de Echipa de Păstrare a Tradițiilor „Gh. Nistor”
- 16.15 – Deschiderea oficială a Festivalului
- 16.20 – Cântece populare în interpretarea lui Grigore Poiendan și orchestra sa
- 17.00 – Program de copii „Bóbita”
- 17.00 – Expoziție fotodocumentară în coridorul școlii
- 17.50 – Dansatorul Vasile Pap și fiul său
- 18.10 – Violonistul Zoltán Rácz, acompaniat de orchestra Covaci
- 19.00 – Program de petrecere – Bódi Guszti
- 20.00 – Jonglerie
- 21.00 – Concert – Grund (live)
- 23.00 – Discotecă – DJ Széplucky

17 septembrie, sâmbătă

- 10.00 – Orchestra „Melódia”, condusă de Elek Török vă invită la festival
- 10.00 – 60 de ani de la înființarea revistei „Foaia românească”
– Lansare de carte – Maria Berényi: Poveștile caselor. Români în Buda și în Pesta
– Recensământ 2011 (locăție: Bibliotecă)
- 11.00 – Teatrul de păpuși „Pillangó”
- 12.00 – Înmânarea distincțiilor, muzică asigurată de către Orchestra „Melódia”
- 13.30 – Program folcloric
Ansamburi: Ansamblul Mlădițe de Tezaur al Casei de Cultură Municipale Ioan Ciordaș Beiuș
Echipa de Păstrare a Tradițiilor „Gheorghe Nistor” din Micherechi
Trupa Autentic (Program folcloric în organizarea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni)
Ansamblul din Cozmeni (în parteneriat cu Echipa „Gh. Nistor”)
Soliști: Robert Tau, Florica Morar, Simona Cap, Denisa și Dumitru Buda, Mirabela Indrei, Mădălina Ile, Anca Banda, Emilian Popovici, Cristian Boruț, Ionuț Floruțan
18.00 Sceneta umoristică – Rokker Zsolti
19.00 Petrecerea Fásy
22.00 Concert Hi-Q (live) (Concert de muzică ușoară, asigurat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni)
24.00 Concert – Blades
02.00 Discotecă – DJ Adi Degău

Familie românească
de odinioară din Jula

Pe scurt...

ORBAN, MINISTRUL
FONDURILOR EUROPENE

Ministerul Fondurilor Europene din România va fi înființat în luna octombrie și va fi condus de *Leonard Orban*, actual consilier prezidențial pe probleme de afaceri europene. Cu câteva săptămâni în urmă, președintele *Traian Băsescu* a anunțat că a avut discuții cu premierul *Emil Boc* pe marginea înființării Ministerului Fondurilor Europene și că un anunț legat de acesta ar urma să fie făcut după începerea noii sesiuni parlamentare. Acest minister ar trebui să se ocupe de coordonarea autorităților de management în privința fondurilor europene.

VERIFICARE ROMÂNŌ-MAGHIARĂ ÎMPOTRIVA INUNDATIILOR

O comisie româno-maghiară a verificat lucrările cu rol de apărare împotriva inundațiilor aflate pe teritoriul Ungariei. Podul din localitatea *Jula*, acumulara nepermanentă *Kisdelta*, podul *Remete*, stația de pompare *Malomfok*, acumulara nepermanentă *Mályvád* și barajul *Békés* au fost cele mai importante lucrări verificate. Aceste verificări au avut drept scop urmărirea exploatarei și întreținerii lucrărilor aflate pe teritoriul Ungariei și au vizat cursurile de apă ale *Crișului Alb*, *Crișului Negru*, *Crișului Repe* și *Crișului Dublu*. Verificările sunt anuale și se desfășoară pe ambele părți ale frontierei româno-ungare.

ARADUL ȘI TEATRUL

Edițiile din 2011 ale Festivalului Internațional de Teatru EuroUnderground și Festivalului Internațional de Arta Animației EuroMarionete, organizate de Teatrul de Marionete Arad în perioada 1-11 octombrie, vor reuni și de această dată trupe de pe întreg mapamondul. Publicul va avea ocazia să vizioneze spectacole produse în țări precum Belgia, Italia, Franța, Spania, Polonia, Cehia, Ungaria, Israel, Argentina și Chile. Spațiile în care vor avea loc spectacolele sunt aceleași de la edițiile anterioare, respectiv Teatrul Vechi, Turnul de Apă, sala Studio a Teatrului Clasic Ioan Slavici Arad, Teatrul de Marionete, la care se adaugă *Grang Cafe* – sala *Capucino*. Pe parcursul celor 11 zile de festival vor fi prezenți la Arad critici de teatru, jurnaliști culturali și impresari din țară și străinătate.

În viitor, numai misiunile diplomatice române vor colecta dosarele de studii în România

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului din România a publicat zilele trecute lista provizorie a candidaților de origine etnică română din Ungaria, admiși ca bursieri ai statului român la studii universitare de licență în învățământul de stat din România, începând cu anul universitar 2011-2012. Potrivit acestuia, în acest an au fost admiși la studii universitare de licență în România 5 tineri din Ungaria: *Bakonyi Tamás*, *Nathan Demény* din *Jula*, *Vasile Patrik Paksi* din *Micherechi*, *Gheorghe Martin* din *Micherechi*, *Gheorghe Rocsin* din *Micherechi*, cei patru din urmă fiind absolvenți ai Liceului „N. Bălcescu” din *Jula*. Constatându-se însă tot mai multe deficiențe în sistemul de colectare a dosarelor candidaților din Ungaria pentru burse, Ministerul Educației de la București a decis să treacă în responsabilitatea misiunilor diplomatice române organizarea dosarelor de burse. Domnul consul al României la *Seghedin*, *Răzvan Ciolcă* ne-a atras atenția la deficiențele constatate și la schimbările pentru anul universitar 2012-2013.

Răzvan Ciolcă

– S-a publicat în aceste zile lista provizorie a candidaților români din Ungaria, admiși ca bursieri ai statului român, începând cu anul universitar 2011-2012. Potrivit acestei liste, de data aceasta 5 studenți vor beneficia de burse. Cum comentați acest lucru?

– În primul rând, sper că, așa cum ați precizat, lista este provizorie. Domnul consul general *Călin Cămărășan*, de la Consulatul General al României la *Jula*, împreună cu noi, reprezentanții consulatului din *Seghedin*, suntem în dialog cu autoritățile române de profil pentru extinderea acestei liste, în condițiile în care nu am fost admiși un număr de tineri de naționalitate română care face cinste acestei comunități. Pot să vă precizez că, noi, reprezentanții misiunilor diplomatice române din Ungaria, ne bucurăm de creșterea constantă a interesului membrilor comunității pentru continuarea studiilor universitare în România. Din păcate și în acest an s-au constatat o serie de deficiențe în sistemul de colectare a dosarelor de studii, în condițiile în care nu s-a aplicat o metodă unitară în acest proces și s-au implicat inclusiv persoane particulare din rândul comunității românilor din Ungaria, care au

preluat aceste dosare. De asemenea, au apărut dosare „peste rând”, care au fost transmise direct centrelor universitare din România de organizații ale etnicilor români din Ungaria, provocând modificări de ultimă oră în sistemul de acordare a burselor. Aceste practici, folosite, de altfel, de o mare parte a organizațiilor de reprezentare ale comunităților de etnici români, au fost contabilizate de Ministerul Educației de la București, care a decis pentru anul universitar 2012-2013 trecerea în responsabilitatea misiunilor diplomatice române a procesului de colectare și organizare a dosarelor de burse.

– De câțiva ani încoace, bursele se acordă pentru facultăți și universități concrete, candidații nu mai au posibilitatea să-și înainteze dosarul la oricare universitate, oricare secție. Așa va rămâne și în viitor?

– La 1 septembrie, Ambasada României la *Budapesta* și Consulatele Generale de la *Seghedin* și *Jula* au primit din Centrul Ministerului Afacerilor Externe instrucțiuni clare în ceea ce privește sistemul de organizare și preluare a dosarelor de burse pentru anul universitar 2012-2013. În aceste

instrucțiuni se specifică faptul că acordarea burselor de studii se va face și în continuare pentru anumite universități și facultăți, care își vor înainta către Ministerul Educației de la București oferta în acest caz. Diferența majoră care apare în anul universitar 2012-2013 este aceea că reprezentanții Ministerului Educației au demarat, deja, dialogul cu centrele universitare din România pentru a include cât mai multe universități în sistemul de burse și diversifica, astfel, oferta pentru tinerii de naționalitate română care doresc să studieze în România. Începând cu data de 15 septembrie, pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe din România va apărea link-ul *Studii în România*, care poate fi accesat de toți reprezentanții comunității etnicilor români din Ungaria și care va conține o variantă simplificată a metodologiei de întocmire a dosarului de studii.

– Se planuiesc noutăți în viitor în procesul de selecție a candidaților pentru aceste burse? Dacă da, cum se va desfășura această preselecție? Unde își vor înainta dosarele tinerii care vor să studieze în România ca bursieri ai statului român?

(Cont. în pag. a 11-a)

Probleme de interes comun la Seghedin

Noul consul gerant interimar al României la *Seghedin*, *Dan Constantin*, a avut în zilele de 6 și 7 septembrie întâlniri cu edilul-șef al orașului, *Botka László*, și cu președintele Consiliului Județean, *Magyar Anna*. În cadrul discuțiilor au fost ridicate probleme de actualitate și de interes comun, în special probleme ce țin de comunitatea românească din zona *Seghedinului*.

S-a discutat despre posibilitatea ca autoconducerea românilor din oraș să-i fie alocat un spațiu unde să-și desfășoare activitatea, s-a solicitat implicarea reprezentanților comunității românești în

proiectele care se desfășoară la nivel regional și euroregional.

Dan Constantin a solicitat de asemenea o implicare mai mare din partea Primăriei la sărbătorirea anuală a evenimentului pe care românii din *Seghedin* îl comemorează în piața *Klauzál*, la placa comemorativă *Kossuth-Bălcescu*. Un alt aspect abordat a fost legat de anumite lucrări de îmbunătățire la monumentul ostașului român, care se află în Cimitirul Central din *Seghedin*. „Problema noi am ridicat-o și într-o discuție anterioară cu reprezentanți ai Primăriei, în primăvară, când am primit asigurări că vor fi inițiate anumite lu-

crări de refacere a cadrului în zona respectivă și am fost plăcut surprins că aceste lucrări, fără ca noi să fi avut cunoștință despre ele, sunt deja în stadiul final”, ne-a declarat *Dan Constantin*, adăugând că din partea Consiliului Local și a Consiliului Județean a găsit deschidere maximă. „Intenția noastră aici, la Consulaț, este să întărim colaborarea noastră cu comunitatea românească din *Seghedin* și, totodată, să-i implicăm mai mult în tot ce înseamnă relațiile lor nu numai cu noi, ci și cu autoritățile locale”, a conchis consulul gerant interimar de la *Seghedin*.

I.K.

Recensământ 2011

Convinge-i și pe ceilalți să se declare români!

În perioada 1-31 octombrie 2011 va avea loc cel de-al 15-lea recensământ din Ungaria. Recensământul din această toamnă este foarte important pentru toate instituțiile românești care funcționează în această țară, școală, biserică, mass-media, etc., deoarece este foarte posibil ca în viitorul apropiat existența acestor instituții și susținerea funcționării lor de către statul maghiar să fie strâns legată de numărul celor care o compun. La recensământul din 2001, răspunsul la întrebările referitoare la apartenența etnică și religioasă nu a fost obligatoriu și totuși, la întrebarea referitoare la apartenența etnică au răspuns circa 95% din populație. În timp ce în anul 1990 s-au considerat români 10.740 persoane, în 2001 acest număr a scăzut la 7.995. Întrebările despre apartenența etnică și religioasă, precum și despre limba vorbită, sunt și acum facultative, însă românii din Ungaria trebuie să fie conștienți de faptul că este un drept al lor pe care trebuie să îl folosească, răspunzând și la aceste întrebări. Referitor la recensământ am realizat un sondaj cu reprezentanți ai comunității românești din Ungaria, care ne-au vorbit despre importanța acestuia.

Pr. vicar Pavel Ardelean, Julia

– Ca și altădată, așteptăm recensământul cu multă încredere și sperăm să decurgă în bune condiții. Trebuie să-i încurajăm pe românii de aici, pentru că suntem o mică comunitate, de aceea și în biserică, după Sfânta Liturgie, se va da citire unui anunț prin care dorim să le transmitem la toți credincioșii noștri să-și declare la recensământ naționalitatea și religia. Este important să știm câți români sunt în Ungaria și câți ortodocși români suntem, pentru că mereu s-a vorbit de anumite statistici, care nu au corespuns realității. Ar fi bine să obținem rezultate mai bune decât în 2001, când s-au declarat aproape șase mii de români ortodocși.

adus prea târziu. De aceea sunt sigur că la recensământ când vor fi căutați acasă personal vor fi și mai mulți cei care se vor declara români, iar eu din toată inima aș dori ca numărul lor să crească.

Ion Budai, fostul director al Liceului Bălcescu, Julia

– Am emoții că românii din Ungaria nu se vor declara toți români și motivele sunt multe. Am aflat că există și posibilitatea să te declari prin internet sau prin poștă și nu neapărat în fața comisariatului recenzor, și aici mă gândesc la mulți intelectuali pe care-i știu, că o să aleagă această soluție pentru că așa nu o să știe nimeni ce a făcut, pentru că nu vrea să se declare român. Cu ani în urmă am încercat să facem o listă cu românii din Julia pentru a le ști adresele să-i putem invita la diferite evenimente culturale, dar să știți că nici așa nu voiau mulți să-i scriem pe lista aceea care, de fapt, avea rolul doar de o simplă evidență a noastră. Singura soluție care ar putea ajuta este contactul direct cu omul. Căutați acasă, profesorii să discute cu părinții copiilor români, să se anunțe în biserici, în presă, să discute fiecare cu rudele, cunoscuții, foștii absolvenți de la liceul românesc ar trebui să se anunțe între ei, sau să se trimită o carte poștală cunoscuților care sunt cu serviciul în alte localități, prietenii, etc.

să fie recenzori români, care să le explice cum stau lucrurile. Care va fi rezultatul recensământului, nu știu, pentru că e tare mare asimilarea, însă știu că eu sunt român și mă declar cu fruntea sus oriunde sunt întrebat, căci limba mea maternă este limba română.

Elena Ruja, studentă, Micherechi

– Sper ca la recensământ să avem rezultate bune și toți românii adevărați să-și declare apartenența la neam, limba și religia lor, iar tinerilor să nu le fie rușine să spună că sunt români. Eu le-aș zice să fie mândri de identitatea lor și să se declare români, să demonstrăm că mai suntem totuși români, care mai trăim aici. Eu cred că o să fim mai mulți pentru că numai de la noi, din satul Micherechi, foarte mulți s-au căsătorit cu români sau românce din România, iar aceștia și copiii lor ar trebui să se declare români.

Gheorghe Popa, consilier, Cenadul Unguresc

– Nu e ușor să vorbim despre recensământ, pentru că știm că aici în Ungaria de mai mulți ani lucrează etnobisnisi și la mulți ne este rușine de ceea ce se întâmplă. Eu sunt român din Chitighaz și trăiesc la Cenadul Unguresc, așa că îi cunosc foarte bine pe românii din ambele sate românești, și cred că nu trebuie să ne fie frică că la aceștia le-ar fi rușine să se declare români. Noi trăim aici de secole în bună înțelegere cu sârbii și cu ungurii, și suntem mândri că suntem români. (Vom continua) A.B.

Gheorghe Ardelean, consilier, Chitighaz

– Acum 60 de ani, când eu m-am născut la Chitighaz, 70% din locuitori au fost români, iar când am fost de șase ani și am mers la școală eu am știut doar românește. Acum la Chitighaz mă tem că nu vom fi nici 50%, pentru că foarte mulți confundă și acum cetățenia cu naționalitatea, de aceea este important pentru noi ca în satele românești

Bertold Netea, viceprimar, Micherechi

– Aștept cu mari emoții și sper ca românii din Ungaria să ia în serios acest lucru. Dacă nu-și vor declara naționalitatea, limba și religia, până la urmă ne vom pierde. Și așa suntem puțini, iar dacă rezultatul final va fi mai puțin decât în 2001, nu o să ne mai bage nimeni în seamă. Sunt totuși optimist că sătenii mei se gândesc serios la asta. În primul rând, la Festivalul Castraveților de la Micherechi va fi un program cu tema recensământului, unde vor fi invitați toți recenzorii din satul nostru. Și sunt optimist și pentru faptul că recenzorii noștri sunt de naționalitate română și sunt sigur că nu vor neglija întrebările legate de naționalitate, limbă și religie, pentru că la noi, la Micherechi, acest lucru este foarte esențial. La alegerile minoritare de anul trecut s-au declarat de bună voie peste șase sute de români și știu că mulți au uitat din cauza problemelor zilnice să-și predea formularele complete, sau le-au

Pe scurt...

ȘERCAD

După inaugurarea din 23 iulie 2010 a clădirii Centrului de ambulanță din Șercad, joi, 1 septembrie, la ora 7.00, acesta s-a deschis oficial. Noul centru sanitar cu 19 specialități așteaptă clienții din 11 localități din regiunea Șercadului. Noua clădire se întinde pe o suprafață de 1496 m² și reprezintă o valoare a investiției de peste 900 milioane de forinți, fondul fiind câștigat de la Agenția pentru Dezvoltări Naționale.

MICHERECHI

Cu ocazia Nașterii Maicii Domnului, prăznuită la 8 septembrie, la biserica ortodoxă din Micherechi, părintele Ioan Bun a adunat din nou copilașii de la grădiniță și de la școală pentru a le da Sfânta Împărtășanie cu Trupul și Sângele Domnului, împărtășania care formează centrul vieții noastre duhovnicești.

KUNÁGOTA

Membrii Autoguvernaării Românești din Kunágota s-au reunit luni, 12 septembrie, la o ședință de lucru în sala festivă a Primăriei. Printre punctele prezentate pe ordinea de zi s-a numărat aprobarea bugetului pe prima parte a 2011.

CHITIGHAZ

Casa de Cultură „Táncics Mihály”, în colaborare cu școala generală românească din loc organizează o amplă campanie de colectare a hârtiei. Acțiunea se va desfășura în perioada 19-25 septembrie, în cadrul unei mișcări naționale civile. Fondurile obținute prin predarea hârtiei uzate pentru reciclare vor fi utilizate pentru finanțarea jucăriilor de curte ale școlii generale.

JULA

Sâmbătă, 24 septembrie, la Centrul Cultural Românesc din Julia va avea loc cea de-a VII-a ediție a Festivalului Gastronomic Românesc pe Țară. Evenimentul are ca scop prezentarea și extinderea tradițiilor gastronomice ale minorității române din Ungaria.

CHITIGHAZ

Pe 30 septembrie, direcțiunea Casei de Cultură organizează un concurs de povestire în limba română și maghiară. Înscrierile pentru concurs se pot face personal la Casa de Cultură „Táncics Mihály” sau prin telefon: 66/251-208.

**Scriveți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu**

„E nevoie de o unire puternică a mișcării românești din Ungaria”

De vorbă cu secretarul general al Uniunii Baptiste din România

În ziua de 4 septembrie, Biserica Baptistă din Micherechi a primit un grup de 40 de credincioși ai Bisericii Baptiste „Harul” din Lugoj, însoțit de pastorul **Ionel Tuțac**, dar au onorat cu prezența și consulul general al României la Jula, **Călin Cămărășan**, consulul României la Seghedin, **Răzvan Ciolcă** și profesorul **dr. Gheorghe Petrușan** din Seghedin.

În cadrul serviciului divin s-au închinat lui Dumnezeu prin cântări Fanfara Harul Brass, grupurile de închinare „Harmonix” și „Ghedeon”, iar Cuvântul lui Dumnezeu a fost vestit de pastorul lugojean. **Ionel Tuțac** este și secretarul general al Uniunii Bisericilor Creștine Baptiste din România. Am stat de vorbă cu dânsul în cadrul unui interviu despre relațiile comunităților baptiste române din România cu cele din Ungaria și locul creștinilor baptiști în societate.

– Așa acum am făcut mai mulți ani, am dorit și anul acesta să putem să le oferim tinerilor care slujesc în biserica din Lugoj posibilitatea de a merge și de a vizita anumite zone din țară sau din străinătate. Anul acesta am optat pentru un weekend prelungit la Jula, pentru că majoritatea celor care sunt în fanfară sunt fie tineri, care sunt la școală sau la facultate, fie tineri care muncesc. Am hotărât să venim să ne relaxăm pentru câteva zile la băile termale din Jula. Apoi am luat legătura cu Biserica Baptistă din Micherechi, cu dorința de a revedea frații

au venit aici cu diferite grupuri. Dar trebuie să recunoșc faptul că în ultimii ani n-am mai vizitat Micherechiul și anul acesta am reînnotat într-un fel legăturile cu cei de aici. M-am bucurat foarte mult de ospitalitatea lor, de felul în care ne-au primit cu atât de multă bucurie, și în același timp de musafirii speciali pe care cei din Micherechi i-au avut în această zi la închinare.

– Ca secretar general al Uniunii Baptiste din România știți că Biserica Baptistă din Micherechi este una de limba română. Care este locul creștinilor baptiști

sediu în București, este formată din cele 15 comunități regionale, iar printre cele 15 comunități este și Convenția Baptistă Maghiară. Comitetul executiv al Uniunii Baptiste este format din șapte membri: președinte, secretar general, patru vicepreședinți și secretar general adjunct. Eu sunt secretar general din anul 2007, am fost reales anul acesta pentru încă patru ani. Ca uniune baptistă am fost foarte preocupată de soarta bisericilor baptiste române din diaspora europeană, în mod special. Cele din America și Canada sunt organizate de 100 de ani. Ne-am dorit să ne implicăm un pic în ceea ce privește organizarea bisericilor baptiste românești din Europa. Anul trecut, în luna octombrie am organizat în Austria o primă întâlnire a liderilor bisericilor baptiste din Europa. Există țări, cum este Spania, Italia, unde la ora actuală sunt un număr mai mare de biserici baptiste române și aceste biserici s-au organizat în asociații baptiste române. Desigur că în Ungaria au fost câteva comunități baptiste românești, probabil că Micherechiul este una dintre cele mai prospere biserici baptiste române din Ungaria și știu că ani de zile biserica a avut pastori din România. Ceea ce mă bucură este faptul că în această biserică s-a păstrat limba și modul de organizare a bisericilor baptiste din România. De asemenea, aș vrea să spun și faptul că, prin intermediul fraților din Convenția Baptistă Maghiară, am încercat și o apropiere de baptiștii din Ungaria și deși președintele Cultului Baptist din Ungaria n-a putut să vină anul acesta la congresul Uniunii avem spe-

ranța că el va fi anul viitor împreună cu noi la conferința națională. Ne dorim, însă, în același timp, să identificăm comunitățile de români și să le sprijinim, mai ales din punct de vedere spiritual.

– În Ungaria, în luna octombrie va avea loc recensământul populației. Dumneavoastră sunteți astăzi aici la Micherechi un fel de reprezentant al României. Care este îndemnul Dvs. cu privire la declararea identității naționale pentru ro-

Pastorul Ionel Tuțac

români, să declare că sunt credincioși baptiști, pentru că și pe baza procentajului etnic se pot obține anumite drepturi. Consider că e

Secretarul general al Uniunii Baptiste din România înmână cadourile pentru diplomații români în Ungaria

mâni din Ungaria, pentru credincioșii români baptiști din Ungaria?

– Cred că la ora actuală România este un model în Europa în ceea ce privește libertatea religioasă și, în același timp, libertatea de exprimare a românilor, indiferent de etnie. Etniile în România au obținut foarte multe drepturi, e adevărat că au și luptat pentru drepturile lor, dar cred că statul român a oferit celor de altă etnie care trăiesc în România multe drepturi. Așa cum este normal să se întâmple oriunde. Știind că se apropie recensământul, încurajarea mea pentru românii din Ungaria este ca ei să declare că sunt

nevoie de o coagulare, unire puternică a mișcării românești din Ungaria, în ideea că ar trebui să se gândească la dorința de a-și păstra limba, la dorința de a-și păstra crezul și la dorința de a avea și ei o voce în viața socială, politică, culturală a Ungariei, în așa fel, încât drepturile lor să poată fi respectate și să poată să beneficieze de aceleași drepturi de care beneficiază orice cetățean al acestei patrii. Consider că nu trebuie să cerem mai mult ca minoritari, fie că suntem religioși, fie că suntem etnici, decât au ceilalți, dar trebuie să avem aceleași drepturi, pe care le au și ceilalți.

Rita Pățaș

Fanfara Harul Brass din Lugoj

și de a putea în felul acesta să-L slujim pe Dumnezeu, dar în același timp să întâlnim frații noștri de credință și neam din Ungaria. Relațiile noastre cu această biserică sunt vechi. Îmi aduc aminte că imediat după ce am venit eu pastor la Lugoj, în anul 1993, am făcut o primă deplasare la Micherechi, împreună cu un grup de tineri cântăreți, am participat la două servicii în casa lui Dumnezeu. Apoi cei din Micherechi au venit împreună cu grupul de tineri și cu fanfara la Lugoj, după aceea am venit eu din nou cu un alt grup aici. În decursul anilor au mai fost și alți pastori sau colegi de-ai mei din Lugoj, din România, care

români din Ungaria în comunitatea bisericilor baptiste din România, din Europa?

– Înainte de a vorbi despre lucrul acesta, vreau să fac o prezentare mai largă a mișcării baptiste pentru cei care nu au suficiente detalii. Mișcarea baptistă a luat ființă în anul 1609. În anul 2009 am împlinit 400 de ani de existență. La ora actuală, în întreaga lume există 175 de milioane de credincioși baptiști, peste 220 de uniuni baptiste. Una din uniunile baptiste puternice din Europa este Uniunea Baptistă din România, o uniune ce însumează 130 de mii de credincioși și aparținători. Uniunea Baptistă din România își are

Cor bărbătesc din Arad la Chitighaz

Duminică, 18 septembrie, Biserica Baptistă din Chitighaz va avea ca musafiri Corul Bărbătesc al Bisericii Maranata din Arad, împreună cu pastorul responsabil cu misiune a bisericii și dirijorul corului în aceeași persoană,

Nelu Aliman. Cei 50 de musafiri îl vor sluji pe Domnul prin cântări, iar pastorul Nelu Aliman va vesti Cuvântul Domnului în cadrul serviciului divin de după-masă, cu începere de la ora 17.00.

R.P.

Sărbătoarea hramului la Biserica „Nașterea Maicii Domnului” din Bichiș

În fiecare an, de sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, creștinii ortodocși se adună să asiste la slujba de cinstire a sărbătorii, Praznicul Nașterii Maicii Domnului, prima sărbătoare din luna septembrie, de la începerea Anului Bisericesc.

Ziua de 8 septembrie reprezintă și pentru închinătorii bisericii „Nașterea Maicii Domnului” din Bichiș un moment de mare bucurie și emoție, atunci când sfântul locaș îmbracă haină de sărbătoare cu ocazia hramului.

Sfânta Liturghie Arhierască a fost săvârșită de Preasfințitul Părinte Episcop Siluan alături de care au slujit: protopopul Aurel Becan, părintele Tudor Budeanu, de la bi-

serica din Macea, județul Arad, părintele Teodor Vid și arhidiaconul Claudiu. La eveniment au fost prezenți și Călin Cămărășan, consul general al României la Iula, Izsó Gábor, primarul orașului, Eva Iova Șimon, președinta Autogovernării Românești din Bichiș, doamna preoteasă Emilia Ciumpilă de la Bichiș și alte oficialități locale și credincioși.

În cuvântul său de învățătură, ierarhul a vorbit credincioșilor despre bucuria Nașterii Sfintei Marii, care din copilărie a avut o mare chemare dumnezeiască pe umeri: chemarea de a fi mama care a dat trup de om lui Dumnezeu, Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Și așa a venit pe lume aceea ce a

fost, este și va fi, fiica Părintelui Ceres, Mama Fiului și Împărăteasa tuturor Sfinților, atotputernica ajutoare și rugătoare pentru toți oamenii, Maica îndumnezeirii și mântuirii noastre a tuturor, mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită decât Serafimii, căreia, rugându-ne, îi zicem: „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi. Amin”.

Hramul de la Bichiș a fost organizat de Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, împreună cu Autogovernarea Românească din Bichiș și s-a încheiat printr-o agapă frățască, oferită din partea autogovernării românești locale. În cadrul acesteia a fost sărbătorită și doamna Emilia Ciumpilă, preo-

teasa din Bichiș, care în urmă cu puțin timp, pe 6 august, la Praznicul Schimbării la Față a Domnului, a împlinit venerabila vârstă de 92 de ani. Doamna preoteasă a fost și este în continuare un sprijin de nădejde pentru românii din Ungaria, îndeplinindu-și cu cinste misiunea pe care i-a încredințat-o Dumnezeu, alături de soțul ei, regretatul părinte Dumitru Ciumpilă, până la mutarea acestuia la cele veșnice. Doamna Emilia trăiește în Ungaria de 72 de ani, iar de mai bine de cinci decenii este stâlpul Paraclisului Episcopal din Bichiș, bisericuță care dăinuie de două secole în centrul orașului bichișean.

A. Butar

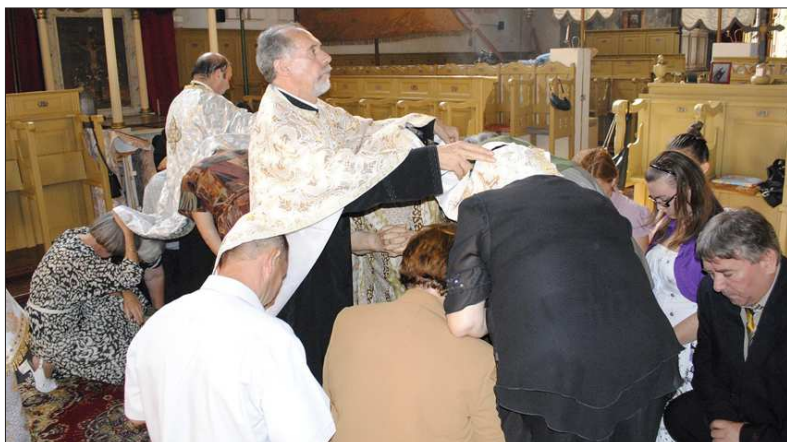
Taina Sfântului Maslu la Catedrala Episcopală din Iula

În Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci, pe 11 septembrie, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie la Catedrala Episcopală din Iula, împreună cu Părintele Vicar Eparhial Pavel Ardelean. În cuvântul de învățătură, PS Siluan a subliniat importanța Jertfei Mântuitorului Iisus Hristos și a Răstignirii Sale, precum și a Sfintei Cruci, dăătoare de viață, care este cinstită nu doar în Săptămâna Pa-

timilor, ci și la începutul fiecărui An Nou bisericesc, așezând astfel, alături de Praznicul Nașterii Maicii Domnului, întregul an liturgic sub pecetea purtării de grijă a Maicii Domnului și sub ocrotirea Sfintei Cruci. Totodată i-a îndemnat pe credincioși să își mărturisească cu curaj identitatea lor creștin-ortodoxă, dar și pe cea românească, în contextul apropiatului recensământ, care va avea loc și în Ungaria, știut fiind că de

la începuturile sale, Neamul Românesc și-a împletit existența cu Credința Ortodoxă, care l-a ajutat să depășească toate greutățile și să se mențină până în ziua de azi. În după-masa aceleiași zile, tot în Catedrala din Iula, PS Episcop Siluan aflat în fruntea unui sobor de clerici a săvârșit Taina Sfântului Maslu de obște, la care au participat numeroși credincioși. Taina tămăduirii sufletelor și a trupurilor prin untdelemnul sfințit, săvârșită în

anumite ocazii la parohiile Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, constituie un adevărat eveniment misionar, apreciat de credincioși, care participă în număr mai mare la această slujbă bisericească și care cer, în felul acesta, ajutorul lui Dumnezeu pentru ei și pentru toți cei dragi ai lor, aflați în diferite orașe din Ungaria – informează Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Petre Ispirescu

Numai cu vitele se scoate sărăcia din casă

A fost odată un țăran și-l chema Neagoe. Acest țăran era om voinic și harnic. Nu-i păsa lui de nu știu cine de ar fi fost. Vezi că-și căta de munculița lui, își plătea dajdia, se avea bine cu toți din sat, și cum făcea el, ce dregea el, se chivernisea omul ca să-i ajungă agoniseala muncii sale pentru multă vreme.

Îi veni vremea de însurătoare, și ca tot creștinul, își făcu și el rândul. Ce să vezi d-ta? Odată cu nevesta se strecură în casa lui și sărăcia. Ea găsisese un tron vechi, urgisit într-un colț din bordeiul Neagului, la care nimeni nu lua aminte, și acolo, pe dânsul, Sărăcia își făcuse culcușul. Sta grecește pe tron cât e ziua și nopțica de mare, și din loc să se miște, ba. Pasămite tronul era gol, nu mai puneau oamenii întrînsul nimic, atât era de vechi și de odorogit.

Bietul Neagoe văzu că începe a da îndărăt; lucrurile nu-i mai mergeau strună ca mai nainte; se luă de gânduri, fiindcă el se știa că muncește și mai și decât înainte, și de la o vreme încoace, două în tei nu putea lega. Se spetise bietul om muncind, și să salte și el ceva, te-așii cătuși de cât! ferit-a sântul!

Ba până într-atâta ajunsesese, încât să-l împingă păcatele să se gândească ca să-și facă seama singur, vezi că dracul n-are de lucru, el nu face biserici ori puțuri pe la răspântii.

Se zbătea, bietul om, cu mintea și cu trupul, și parcă era un făcut, mergea din pagubă în pagubă, de ajunsesese în sapă de lemn.

Tot satul îl luase la ochi; îl vedea lucrând când la alde neica Burcilă, când la aleșii ori la frunțașii satului, când la taica popa. Totdeauna găsea el de lucru; la toți muncea și la toți sporea lucrul lui.

Când însă muncea și pentru dânsul, munca nu-i da în spor. De venea apa mare, arăturile lui le îneca. Dacă vreun prăpăd de la niscaiva lighioane, ori de la ciori cădea peste semănăturile megiașilor, ale lui era stinse cu desăvârșire; de bătea piatra holdele, apoi pe ale lui le amesteca cu pământul, de nu se mai ale-

gea nici praful de dânsule; ba uneori porumbul se tăciuna, ba lăcuste, ba potop, ba toate relele numai pe capul lui cădea.

Sătenii, megiașii lui, puseră mâna cu toții de mai multe ori să-i dea câte vreun ajutor, să-i facă câte vreo clacă, dar toate în deșert, că nu-i ieșea înde bine nimic, în cele din urmă și vecinii și tot satul îl părăsiră. Toți cu totul zicea că așa i-a fost orânda și credeau că trebuie să fi căzut asupra capului lui vreun blestem de la Dumnezeu.

Ajunsesese omul să-și urască zilele. Și așa sufletul amărât, șezând într-o duminică cu luleaua în gură și gândindu-se cum să-și curme viața, ca unul ce i se urase cu sărăcia, iată că vine soția lui și îi spuse că peste puțin are să fie tată.

El, ridicându-și ochii la soția lui, i se păru că vede o sluțenie de ființă stând grecește pe tronul cel vechi și neîntrebuințat. Se frecă la ochi, se mai uită o dată, și ce să vadă? O sfrijită de lighioaie, mai urâtă decât ciuma, cu barba adusă de parea că stă să o apuce de nas, cu ochii numai scovârliile, părul îi sta în cap de parcă ar fi fost pus cu furca, mâinile ei răschi-toare goale, cocoșată și cucuiată, de seamăn pe lume nu mai avea.

Când văzu el o așa nemetenie spurcată stând ca o cobe rea în casa lui și pe tronul lui, un șarpe rece îi trecu prin sân. El însă își ținu firea, și merse drept la ea, întrebând-o:

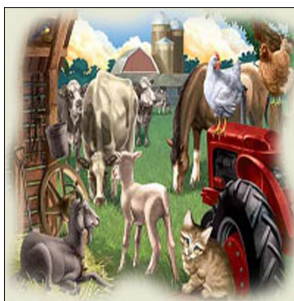
– Cine ești tu, și ce cauți aici?

– Eu sunt Sărăcia, răspunse ea, și am venit nepoftită.

– Leși afară din casa mea!

– O! o! stăi că prea te pripești, voinicule, îi răspunse Sărăcia rânjind la dânsul cu batjocură. Ca să scoți sărăcia din casă, trebuie să ai ce pune în locul ei. Și, rânjind încă o dată, îi arătă niște colți, de care s-ar fi speriat și dracul.

Bietul om tăcu și înghiți gălușca. Cugetul că are să fie tată, vorba că trebuie să aibă ce pune în locul Sărăciei, îi mută gândul.

El voia să gonească Sărăcia din casa lui, căci nu putea mistui înfruntarea ce i-o făcuse ea, și apoi nu se îndura să-și lase odrasla pe mâinile cele blestemate ale Sărăciei.

Din nou se puse pe muncă, muncă jidovească, se zvârlea omul și în dreapta și în stânga, noaptea o făcea zi, da și din mâini și din picioare, cum se zice, și folos nici cât negru sub unghie. Nevoile îl năpădea din toate părțile și el nu mai știa ce să facă. De câte ori intra în casă, de atâtea ori și sfrijita de Sărăcie îi rânjea în bătaie de joc.

Într-una din zile, iată că și nevestei îi abătuse să facă și născu un dolofan de copil, sănătos și voinic ca tată-său.

Acum ce să facă el? Parale n-avea, de moară nici cât să orbească un șoarece, ceva țoale, ori vreun dichis în casa lui, tufă! Nimic, dară nimic n-avea de ce prinde ochiul la el. Cum s-o scoată la căpătâi? Ar fi voit și el, de! să-și boteze copilul cu vreun naș mai de Doamne ajută, să facă și el o cumetrie. Dară cu ce? Sta bietul om cu mâinile încrucișate, se uita în cer și în pământ și nu știa la cine să caște gura. Și de felul lui fiind om cinstiț, nu voia să amăgească pe nimeni cu minciuna. El știa una și bună: când o zice da, să fie da; când o zice nu, apoi nu.

El cunoștea de mult pe un cioban chiabur. Dară nu era în sat. Când, iată că se pomeneste că-l cheamă cineva să-l cinstească. Acolo ce să-i vadă ochii? Prietenul lui suia oile în munte. Părerea lui de bine nu se poate spune. Îl rugă să se cumetrească și ciobanul primi cu bucurie să-i boteze pruncul. Partea lui să trăiască bine! Se puseră toate la cale cum e bine.

La botez ciobanul dăruie finului său o oaie fătătoare.

Atâta îi trebui. Când fu să plece, mocanul zise:

– Cumetre, tot n-ai tu unde ține oița, lasă-o în turmă la mine, și mi ți-oi îngriji-o ca și pe ale mele.

– Bine, cumetre, răspunse Neagoe, să fie precum zici tu.

El era bun bucuros că-ia aleleaua din băătăură, deoarece n-avea ei ce să mănânce, dar încămite să mai dea și oii.

Mocanul se duse cu oile. Omul se puse iară pe muncă, dară munca lui d-abia aducea cu ce bruma să-și ție zilele. Cum am zice muncea în sec.

După câțiva vreme se pomeneste cu un argat de la stăna mocanului.

– Neică, m-a trimes stăpănu-meu cu lâna asta la dumneata.

– E, și ce să fac eu cu dânsa?

– Apoi, să vezi d-ta, stăpănu-meu a pus de și-a tuns oițele și a tuns și oaia finului său. Aceasta este lâna ei și a trimis-o cui se cuvine.

– Foarte mulțumim de bunătate. Să spui cumătrului multă sănătate și să auzim de bine.

Și, luând lâna din mâna argatului, intră în casă, merse drept către Sărăcie și, cu grai țăntos, îi zise:

– Dă-te Sărăcie, la o parte, că am să pui lâna asta acolo.

Sărăcia nu se îndura, neiculiță, să iasă din culcușul ce și-l făcuse acolo.

Rânji ea și de astă dată, dară îi dete rânjitul prin piele, căci voinicul unde aduse odată lâna și buf! o lovi după ceafă de era să-și muște limba și o răsturnă jos de pe tron. Sărăcia rămase locului unde căzuse ca vai de ea.

Oaia finului fătase un miel; acesta, după ce se mai mări, îl mițui și pe dânsul ca pe mieii ceilalți și îi trimise mițele acasă.

Țăranul, și mai curajos, intră în casă, și merse iarăși drept la Sărăcie:

– Dă-te, rânjit-o, mai la o parte, că am să pui mițele astea acolo.

Și fiindcă Sărăcia tot cam întârzia, o lovi o dată cu mițele de-i merse fulgii, și o dete peste cap, mai către ușă.

Pe toamnă se pomenes-

te cu un alt argat că-i aduce un burdușel de brânză.

– Baciul de la stână, zise el, a adunat laptele de la oaia finului, l-a făcut brânză și l-am adus acasă.

– Spune cumătrului, răspunse Neagoe, că finul d-sale îi sărută mâinile și să ne vedem sănătoși.

Apoi se întoarse repede în casă și îndreptându-se către Sărăcie, îi zise:

– Dă-te, Sărăcie, la o parte, că am să pui burdușul ăsta în locul tău.

– Da unde să mai mă dau? răspunse Sărăcia.

– Leși afară, dacă n-ai loc, și te du în oțelele puștei vreunui vânător că acolo ți-e locul.

– Ba aia-a vorbă! mai pune-ți pofta în cui.

Și lovind-o cu burdușul în cap, o făcu mototol după ușă.

Bietul Neagoe fu nevoit să petreacă încă o iarnă întreagă cu Sărăcia pe vatră.

În vara viitoare, mielul de la oaia finului se făcuse mare.

Acum îi aduse două lâne.

Țăranul intră cu amândouă în mână și bufnind și răzbufnind pe Sărăcie, o pofți să iasă afară cu nepută în masă. Sărăcia, dacă văzul zorul, dete dosul pe ușă afară, și să te ții, pârleo, îi sfârâia călcăiele fugind, până ce se duse să-și clocească ouăle în oțelele puștilor vânătorilor.

Și d-atunci a rămas de vânătorii sunt săraci; fiindcă-și pierd vremea prin colții de piatră, prin mărăcini, umblând toată ziua până să împuște și ei câte vreo babușcă de nu știu care păsărică.

Neagoe începu a bate în pinteni de bucurie, că se cotorosise de sărăcie. Acum pe ce puneu mâna, puneu și Dumnezeu mila. Toate îi mergeau înspre bine. Începu și el a lega gura pânzei. Munca lui se vedea cum mergea înainte și avea parte de ea. Ce să mai spunem multe? În scurtă vreme ajunse frunțaș al satului, după hărnicia lui, cu vitișoare, cu pluguleț și cu toate dichisurile unui om cu parte lăsată de la Dumnezeu.

Vezi că numai cu vitele se scoate sărăcia din casă afară.

Clopoțelul a sunat și pentru cei peste 300 de copii de la grădinițele românești

Data de 1 septembrie este o dată importantă nu numai pentru elevii de școală generală și de la instituțiile medii, ci și pentru preșcolarii de la grădinițe. În anul școlar 2011/2012, în grădinițele din Ungaria, unde se predă limba română, au fost înscriși 340 de copii. Mai jos vă prezentăm statistica grădinițelor din comunitatea românească.

Micherechi

În primăvara acestui an a fost renovată clădirea Grădiniței din Orașul Mare Românesc din **Jula**. Secretariatul de Stat pentru Minorități a asigurat 6 milioane de forinți pentru lucrările de renovare. În urma acestor lucrări, s-a schimbat acoperișul, s-au făcut lucrări de tinichigerie, s-a făcut izolarea clădirii și a bazei și s-a aplicat ten-cială decorativă. Zilele trecute, instituția s-a îmbogățit și cu noi jucării de curte. Complexul a costat 2,5 milioane de forinți, care asigură distracția a cei 106 copii ai grădiniței, instituție românească care la ora actuală se mândrește cu cel mai mare număr de copii.

La grădinița din **Micherechi** numărul copiilor înscriși a crescut la 61. În urma hotărârii din luna august a Consiliului Local, grădinița și școala generală a fost comasată. Noua conducătoare a instituției este **Angela Martin Puskár**.

Grădinița din **Cenadul Unguresc** are înscriși 58 de copilași. Dintre aceștia numai o parte dintre părinți a decis ca odraslele lor să învețe limba română. Educatoarea **Adriana Turi** se ocupă de predarea limbii într-o grupă compusă din copii cu vârste diferite. De la 1 septembrie 2011, grădinița din **Cenadul Unguresc** este administrată de Biserica Reformată din Macău.

Grădinița din **Bătania** de mai mulți ani lucrează la capacitatea maximă, cu o singură grupă mixtă. Conform informațiilor primite de la **Iulia Olteanu**, directoarea instituției, în toamna acestui an a trebuit să refuze cererea mai multor părinți din lipsă de spațiu. În urma schimbărilor de administrare, modificarea interiorului clădirii cu încă o sală de grupă, nu s-a putut rezolva. La grădinița românească sunt înscriși 33 de copii.

Grădinița din localitatea

bihoreană **Apateu** funcționează cu trei grupe, pe baza unei programe normale. Anul școlar 2011/2012 a început pe 29 august cu 27 de copilași. La grădinița se predă limba română, sub îndrumarea directoarei **Ecaterina Pantea**.

Grădinița din **Săcal** a început anul școlar cu 25 de copii. La această instituție se învață limba română în cele trei grupe, de care se ocupă educatoarele **Irina Monoc Berke**, **Iuliana Lazar Kocsis** și directoarea **Etelca Hering Pálfi**.

În **Aletea** există o singură grădiniță maghiară cu trei filiale, dintre care într-una se învață și românește (**Aletea**, strada Kétegyházi nr. 91). Din efectivul total al grădiniței, educatoarea **Marta Vidican** predă limba română pentru 21 de copilași din două în două săptămâni.

Grădinița din **Bedeu** funcționează cu o singură grupă mixtă, care numără 9 copii.

A. Cioca

Jula

În casă

Găsește în chenarul de mai jos cuvintele de la subsol. Ele se pot afla pe orizontală, pe verticală sau pe diagonală. Succes!

Y	O	M	B	A	X	N	P	R	Y	O	X	F	A	G
O	O	G	S	O	G	W	L	G	F	L	V	S	T	H
M	U	V	S	A	V	X	Z	L	N	Q	L	D	N	S
G	T	H	U	C	B	K	I	Y	W	R	I	F	J	M
Z	T	M	A	S	A	F	V	L	Z	Q	N	U	O	M
H	E	D	C	S	G	U	R	N	M	M	W	J	O	X
V	L	X	V	R	O	A	N	B	C	Z	G	Y	M	H
Q	E	Z	D	G	N	L	J	E	F	S	I	B	E	V
O	V	P	J	M	L	I	J	E	F	S	I	B	E	V
B	I	C	U	R	D	A	Y	R	L	J	I	S	B	R
N	Z	I	M	B	C	Z	X	P	K	G	Z	P	E	N
W	O	H	A	M	E	I	C	I	O	I	A	Z	T	
J	R	H	O	N	A	A	B	V	O	I	C	W	O	J
U	V	A	A	I	S	W	I	K	D	O	L	A	P	K
S	P	T	S	X	F	R	I	G	I	D	E	R	B	U

SCAUN

MASA

TELEVIZOR

FRIGIDER

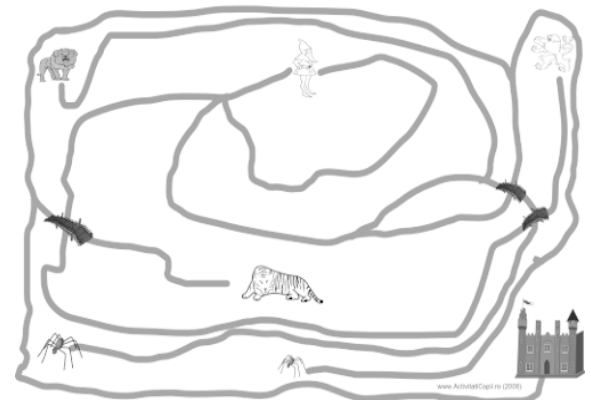
CEAS

DULAP

LABIRINT

Ajută-l pe Piticot să ajungă la castel

Joc pentru copii

Scrie litera care lipsește de la începutul fiecărui cuvânt

Interes sporit față de cursurile de masterat de la catedra din Seghedin

– Zilele trecute au avut loc înscrierile la universitate și pentru cursurile de masterat la limba și literatura română. De când există la catedra Dumnea-voastră aceste cursuri și câți s-au înscris în acest an?

– În urmă cu doi ani, când, de fapt, au pornit cursurile de masterat la limba și literatura română, la Universitatea din Seghedin, au primit diplomă de absolvire a acestor cursuri trei persoane. Anul trecut nu am avut absolvenți și nici candidați la examenul de admitere. Anul acesta, cursurile de masterat la română vor începe cu 11 studenți, la zi și fără frecvență.

– Ce oferă, de fapt, cursurile și diploma de masterat?

– Cursurile de masterat oferă pregătirea pedagogică necesară pentru ca absolvenții acestei forme de învățământ universitar să poată preda limba, literatura, cultura și civilizația românească în școlile generale și liceu. De asemenea, absolvenții cursurilor de masterat se pot înscrie, eventual, la o școală doctorală. În consecință, masteratul pe română de la Seghedin acordă o diplomă universitară.

– Acești studenți fiind oameni cu locuri de muncă, majoritatea lor s-a înscris la fără frecvență. Ce înseamnă practic să fii student la fără frecvență?

– O parte a studenților la masterat s-au înscris la forma de învățământ universitar fără frecvență. Acest lucru înseamnă că materia de studiu va fi predată în cadrul unor cursuri

Odată cu deschiderea anului școlar, începe și anul universitar 2011/2012, care aduce noutăți în viața Catedrei de limba și literatura română din cadrul Universității din Seghedin. Cu toate că în această instituție există de doi ani cursuri de masterat la română, acesta este primul an când s-au înscris aici un număr mai mare de persoane. La catedră, deschiderea festivă a cursurilor în anul universitar 2011/2012 a avut loc pe 9 septembrie. Cu această ocazie, studenții masteranzi au fost întâmpinați cu cuvinte de salut de către șefa Institutului pentru naționalități, *Drahota-Szabó Erzsébet*, consulul României la Seghedin, *Răzvan Ciolcă*, *Petru Cîmpian*, fost profesor la catedră și șefa catedrei, *dr. Mihaela Bucin*. Despre cursurile de masterat la limba și literatura română și munca intensivă care stă în fața profesorilor și masteranzilor am stat de vorbă cu doamna profesoară Bucin.

și seminarii comasate la sfârșit de săptămână, în general vinerea după amiază și sâmbăta. Aceste cursuri pot dura și 8 ore într-o zi. În mare, pe parcursul primului semestru, studenții la masteratul de română fără frecvență, cei care au deja o diplomă de profesor, trebuie să se prezinte la cursuri din două în două săptămâni la română, alternativ cu cursurile de la cealaltă secție de masterat pe care au ales-o. Anul acesta, masteranzii de la română și-au ales al doilea masterat la: învățământ permanent, învățământ multicultural, germană, pedagog de cămin.

– Ce fel de subiecte vor fi dezbătute la cursuri? Care este tematica primului semestru?

– Cursurile și seminariile

vor cuprinde acele cunoștințe necesare unui profesor de liceu, pe de-o parte, dar și alte probleme ale metodicii predării în școlile de naționalitate ca și abordări ale statutului minoritar și identitar al românilor din Ungaria, prin prisma educației. În afară de modulul de limbă, literatură și cultură română, masteratul are și un modul de pedagogie și psihologie, îndrumat de profesori ai Institutului de științe ale educației și de cei ai Institutului de psihologie de la universitate.

– Cu câteva luni în urmă se discuta despre desființarea catedrei, însă numărul relativ mare al noilor studenți poate însemna un fel de garanție pentru existența catedrei, conducerea facultății motivând desființarea

cul pedagogic, deci și cel de naționalitate, se va întoarce la forma unitară, de 4 ani și două specializări, cum a fost înainte de 2007, atunci sperăm că situația catedrei se va redresa. Bineînțeles, asta numai dacă învățământul preuniversitar în limba română va reuși să se mențină și va avea nevoie de cadre tinere pentru predarea limbii române și a altor materii, în limba română.

– La catedră se desfășoară o activitate culturală vie, la care participă nu numai studenții, dar și românii din Seghedin. Ce planuri de activitate aveți pentru toamnă?

– Deocamdată, atenția noastră se va concentra anul acesta pe problemele profesionale și pe revigorarea procesului de învățământ, care trebuie să devină neapărat eficient. Cum, practic, până în luna decembrie, avem program dens zilnic, de luni până sâmbătă, catedra nu-și poate asuma decât un rol secundar în viața culturală românească de la Seghedin.

Rita Pățaș

„Un secol de fotbal în România”

ICR Budapesta organizează pe 20 septembrie, de la ora 18.00, la sediul său, o masă rotundă care își propune să evoce momentele importante din istoria fotbalului românesc în prezența unor invitați de marcă. Scriitorul și jurnalistul *Radu Paraschivescu*, autor printre altele al secțiunii românești din cadrul „Enciclopediei Larousse a fotbalului” și a volumului „Jocurile Olimpice de la Atena la Atena: 1896–2004” va modera o discuție incitantă la care au fost invitate nume de legendă ale fotbalului românesc și universal: *Helmut Duckadam*, *Emeric Dembroschi* și *Emeric Ienei*. În avanpremiera dezbaterii va fi prezentat publicului filmul-portret „Helmut Duckadam”, realizat de *Tiberiu Boca* de la Redacția Română a MTV Seghedin.

A.B.

În viitor, numai misiunile diplomatice române vor colecta dosarele de studii în România

(Urmare din pag. a 4-a)

– Reprezentanții Ministerului de Externe român au avut, în cursul lunii august, mai multe consultări cu oficialii Ministerului Educației, cadru în care s-a remarcat, așa cum am mai precizat, existența unor deficiențe în modul de întocmire a dosarelor de studii, în ultimii ani, de către organizațiile de reprezentare ale comunităților de etnici români din afara granițelor. Principala problemă, remarcată de oficialii celor două ministere, a fost necunoașterea limbii române a celor care au solicitat burse de studii în România, deși în dosarele înaintate de organizațiile etnicilor români au existat atestate de limba română, care indicau cunoștințe avansate în domeniu. Ulterior, s-au întreprins o serie de cercetări și s-a constatat că aceste atestate de limba română au fost eliberate de centre universi-

tare care nu aveau acreditarea necesară. Din acest motiv, Ministerul de Externe a solicitat în mod expres misiunilor diplomatice române din spațiile unde există comunități istorice, inclusiv Ungaria, să se implice, începând cu anul universitar 2012–2013, în toată procedura de organizare a dosarelor de studii. În noul context, menționez că Ambasada României la Budapesta și Consulatele Generale de la Seghedin și Jula au în prezent toată procedura de întocmire a dosarelor și sunt în dialog direct cu Ministerul Educației de la București pentru transmiterea acestora, sens în care îi invit pe toți cei care doresc ca în noul ciclu universitar să-și continue studiile în România să se adreseze direct celor trei misiuni diplomatice pentru consultări pe probleme de burse și întocmire a dosarelor. Fac precizarea pe această cale că

data limită de depunere a dosarelor de studii la sediile ambasadei și consulatelor generale va fi 15 februarie 2012. În conformitate cu noua procedură, misiunile diplomatice ale României din Ungaria nu vor mai primi dosare întocmite de persoane particulare din comunitate românilor din Ungaria. De asemenea, în cazul în care dosarele vor fi întocmite de o organizație a etnicilor români din Ungaria, acestea nu vor mai putea fi transmise direct la Ministerul Educației de la București sau la centrele universitare din România (care au primit solicitarea expresă de a dialoga pe această problemă cu organizațiile etnicilor români numai prin intermediul Ministerului Educației), traseul urmat fiind numai prin intermediul misiunilor diplomatice române. În acest demers, Ambasada României și Consulatele Generale vor

verifica modul în care au fost întocmite dosarele și, mai ales, modul în care a fost obținut atestatul de limba română, nefiind trimise acele dosare care nu probează obținerea unui atestat de la o instituție acreditată. Din acest motiv, recomand solicitanților de burse să evite cu desăvârșire diferitele persoane particulare implicate în procesul de colectare a dosarelor, deoarece acestea nu vor fi acceptate de misiunile diplomatice române și de reprezentanții Ministerului Educației. De asemenea, sugerez viitorilor solicitanți să opteze, pentru a avea siguranță în finalizarea cu succes a demersului de obținere a unei burse de studii în România, direct la misiunile diplomatice române și îi asigur pe această cale de întreaga noastră disponibilitate.

– *Ce sfaturi de acomodare aveți pentru tinerii bursieri, care vor studia*

câțiva ani în țara-mamă, unde de fapt n-au trăit niciodată?

– Le recomand viitorilor bursieri ai statului român să fie deschiși, să aleagă compania studenților români, să vorbească cât mai mult limba română, să cunoască cultura română, nu numai cea din Transilvania, ci și cea din celelalte regiuni istorice ale României, din Moldova și Muntenia, Dobrogea, pentru a contribui la întoarcerea în cadrul comunității la consolidarea identității lingvistice și la îmbogățirea culturală a acestei comunități. Îi asigur, totodată, în calitatea mea de fost student în România, care și-a petrecut studiile universitare într-un cămin studentesc, că experiența pe care o vor trăi este unică, că vor avea parte de o atmosferă caldă, deschisă, vor lega prietenii și vor avea amintiri care îi vor însoți întreaga viață.

Rita Pătcăș

„Răchișe” de Chitighaz la festivalul din Ciaba

La sfârșitul săptămânii trecute, la Bichișciaba s-a desfășurat Festivalul internațional intitulat „În Bichiș cu bine”, în organizarea Consiliului Județean Bichiș și a Organizației Slovacilor din Bichișciaba, în colaborare cu autogovernările de minoritate slovacă, română și poloneză din

oraș. Sâmbătă pe scena amenajată în spatele Bisericii Evanghelice s-a desfășurat un amplu spectacol folcloric, în cadrul căruia a evoluat și ansamblul de dansuri populare „Muguri și Mlădițe de Tezaur” din Beiuș, România. În același timp, în curtea Centrului Cultural Slovac a avut loc

și o prezentare gastronomică cu participarea tuturor naționalităților prezente la festival. Din partea naționalității române, un grup de femei din Chitighaz, conduse de doamna Ana Buha, au gătit „răchișe” tradiționale din localitatea lor, cu care au avut mare succes la public. E.I.

Ziua porților deschise la ICR Budapesta

ICR Budapesta își deschide porțile, așteptând sâmbătă, 17 septembrie, de la orele 10.00 și 12.00 publicul iubitor de arhitectură, cu ocazia „Zilelor Patrimoniului Național – 2011” (European Heritage Days – Cultural Heritage

Days 17–18 septembrie 2011). În aceste zile, peste 1000 de clădiri monument din Ungaria (instituții de stat, companii sau chiar și locuințe private) vor putea fi vizitate, edificii în care accesul nu este permis în timpul anului.

Libertatea Noastră, anul IV, nr. 5, 6 martie 1954

2

LIBERTATEA NOASTRA

INVĂȚĂTURA LUI I. V. STALIN, FARUL NOSTRU CĂLĂUZITOR

Intreaga omenire muncitoare a suferit cea mai grea și ireparabilă pierdere. Genialul învățator al popoarelor libere și al celor ce muncesc din lumea întreagă, tovarășul de luptă și continuatorul cauzei lui Lenin, marele Stalin a încetat din viață.

Alături de Lenin, a făurit partidul de tip nou, a inspirat, a însușit și a condus Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, deschizătoare de drumuri către libertatea întregii omeniri muncitoare. Alături de Lenin, Stalin a făurit primul stat socialist din lume. Sub înțeleapta conducere a lui Stalin, poporul sovietic a construit socialismul, a zdrobit, în cel de al doilea război mondial, armatele hitleriste crotitoare și a salvat civilizația de barbaria fascistă. Luminat de geniul lui Stalin, poporul sovietic a pornit la construirea comunismului. Stalin este cel care împreună cu Lenin și-a ridicat poporul din bezna tarismului semifeudal și cu mâini sigure de cărmaci l-a condus până la însoțitul țărâm al comunismului.

În articolul intitulat: „Cea mai mare prietenie”, Mao Tze-Dun, conducătorul marelui popor chinez, scrie:

„Cauza tovarășului Stalin și ideile lui au cucerit masele largi populare din întreaga lume și au devenit o forță invincibilă. Această forță duce popoarele deja victorioase din victorie în victorie, și totodată va face ca și toți acei ce mai gem sub jugul vechii lumi capitaliste, care s'au împotmolit în vicii, să poată porni la un asalt curajos împotriva dușmanilor poporului.”

Istoria omenirii cunoaște pentru prima oară în decursul ei, un om al cărui nume să însemne atât de mult pentru toate popoarele, să fie atât de scump maselor celor mai largi din lumea întreagă.

Luând în mâini, acum trei decenii, cămașa statului sovietic, Iosif Vissarionovici Stalin a dezvoltat în mod creator, în noile condiții istorice, genialele învățături ale marilor săi înaintași Marx, Engels-Lenin.

Continuator genial al lui Lenin, el a dus Uniunea Sovietică la victoria istorică mondială a socialismului, trăsând apoi cu o genială previziune științifică drumul glorioasă spre cea mai înaintată societate din lume, societatea comunistă. Sub înțeleaptă și fermă conducere stalinistă, țara sovietică a devenit cu fiecare plan cincinal mai mult, o mare putere industrial-cosmică, ce nu cunoaște exploatarea omului de către om.

Continuând învățătura lui Lenin, tovarășul Stalin arată că sarcina revoluției culturale este de a strage masele

la viața publică, la conducerea statului la construirea socialistă, acest lucru constituind cel mai important factor în creșterea nivelului lor cultural. „Noi vrem să facem — spune tovarășul Stalin — din toți muncitorii și din toți țărani oamenii instruiți și o vom face cu timpul.”

În Uniunea Sovietică, datorită genialelor învățături ale lui I. V. Stalin în legătură cu revoluția culturală, s'a făcut un uriaș salt calitativ, cultura sovietică devenind un bun al poporului.

Construirea unui stat multi-național al muncitorilor și țăranilor, eliberat de robia capitalistă a ridicat o seamă de probleme legate de necesitatea lichidării inegalității între popoare, a dezvoltării noii culturi, socialiste în conținut și naționale în formă, a apariției și dezvoltării noilor națiuni socialiste, probleme care I. V. Stalin le dă o rezolvare completă în lucrările sale.

Odată cu nașterea și dezvoltarea națiunilor socialiste în Uniunea Sovietică — cultura lor ia un avânt deosebit. Dezvoltând teoria leninistă despre cultura socialistă, tovarășul Stalin descoperă și fundamentează legea unității conținutului socialist cu forma națională a culturii.

„Cultura proletară, socialistă prin conținutul ei, capătă la diferite popoare antenate în construirea socialismului diferite forme și diferite moduri de exprimare în funcție de deosebirile de limbă, de felul de trai, etc.

Proletară în conținut, națională în formă — iată cultura universală spre care merge socialismul. Cultura proletară nu desființează cultura națională, ci îi dă conținut. Și invers, cultura națională nu desființează cultura proletară, ci îi dă formă.”

Traducerea în viață a politicii naționale leninist-staliniste a dus la o nemaîntâlnită revoluție culturală. Au înflorit alături de străvechia cultură rusă, culturile popoarelor aflate în trecut la periferia imperiului țarist.

Călăuzindu-se de genialele învățături leninist-staliniste Partidul Celor ce Muncesc desfășoară o vastă revoluție culturală la noi în țară, care este posibilă numai datorită faptului că revoluția politică și economică i-a deschis drum.

Mergând mai departe pe drumul trasat de Stalin, făcând zid în jurul Partidului, poporul nostru muncitor își încește eforturile pentru construirea socialismului, pentru consolidarea păcii. Învățătura stalinistă este și va fi întotdeauna o armă de neprețuit în mâinile poporului nostru liber, pentru făurirea unei vieți fericite.

Călăuzind cu geniul său nemuritor popoarele din lumea întreagă spre libertate, progres, pace și socialism, Stalin rămâne pentru totdeauna iubitul și neuitatul părinte și învățator al oamenilor muncii de pretutindeni, stegarul păcii și prieteniei între popoare, luptătorul cel mai înflăcărat pentru fericirea omului.

In întâmpinarea zilei de 9 martie

Se apropie ziua de 9 martie. La 9 martie 1892 s'a născut iubitul conducător (și fiu al poporului maghiar, tov. Matei Rákosi. Marele luptător a trăit zile grele pentru binele poporului maghiar. Tovarășul Matei Rákosi este discipolul tovarășului Lenin. Viața tovarășului Rákosi este împărțită în inima poporului maghiar. În ziua de 9 martie toate privirile din colturile țării se îndreaptă spre acel om care a fost gata să-și jertfească viața pentru poporul său. Tovarășul Matei Rákosi a fost primul luptător maghiar care și-a însușit învățătura marilor Lenin.

Astăzi, sub conducerea partidului în frunte cu tovarășul Rákosi, țara pășește spre făurirea unui viitor mai fericit, spre socialism.

A crescut mult nivelul de trai al poporului maghiar.

Pentru 62-a aniversare a nașterii tovarășului Matei Rákosi întregul popor maghiar se pregătește cu mare avânt și elan. Muncitorii de pretutindeni, din uzine și depozite ogoare cu și mai marele re-

zultate în producție sărbătoresc această zi. Cu prilejul acestei zile și noi trebuie să muncim cu răvnă, cu muncă cinstită. Munca noastră este învățătura. Să profităm de posibilitățile pe care ni le acordă partidul și poporul maghiar. Ziua de 9 martie e și pe seama noastră, a naționalităților conlocuitoare zi de sărbătoare. Noi studenții să sărbătorim ziua aceasta cu noi rezultate și succese pe terenul învățării. Deasemenea în cadrul colegiului să facem un festival cu dansuri și cântece populare ale fiecărui naționalitate. Să ne fuăm angajamente atât în învățatură, cât și pe terenul disciplinei și a curăteniei. Să dovedim patriei că suntem demni de a purta numele de „stănar disizist”.

Trăiască ziua de 9 martie, cea de a 62-a aniversare a nașterii marelui conducător, al poporului maghiar tov. Rákosi!

Înainte pentru realizarea a noi succese în producție, pe terenul învățămîntului și pe toate terenurile de producție.

Florica Ollăcan

Dezvoltarea culturală a naționalităților din R. P. Ungară

Partidul nostru urmând învățătura stalinistă dă o deosebită atenție dezvoltării culturale a naționalităților conlocuitoare din R. P. Maghiară, considerând această dezvoltare ca un factor important în construirea socialismului ca o puternică armă de luptă împotriva nationalismului burghez, pentru făurirea unității politico — morale a tuturor celor ce muncesc.

Deaceia s'a început reconsiderarea moștenirii culturale a trecutului, iar literatura și arta fac pași pe drumul realismului socialist.

Aceasta s'a tradus și în fapte. După cum ați citit în coloanele ziarului nostru, echipa culturală Prietenia maghiaro-română a repurtat o victorie artistică în orasele și satele locuite de populația maghiară din Hajduság și Nyírség.

Tot așa în ziua de 1 martie 1954 echipa culturală slovacă din Piltáros s'a prezentat cu dansuri și jocuri pe scenă, orașului Békéscsaba. Această reprezentatie a fost primă în turneul de 10 zile pe care-l fac în nordul țării.

A avut succese foarte fr-

În construirea socialismului presa din țările de democrație populară joacă un rol cât se poate de important. Presa este îndrumătoarea opiniei publice, este un mijloc pentru a răspândi adevărul, pentru a demasca uneltirile dușmanilor păcii și socialismului, un mijloc pentru a duce o luptă dărză împotriva rămănelor în urmă, împotriva nesiguranței, și în general împotriva reacțiunii de orice fel.

În același timp presa oglindește mărețele rezultate obținute în construirea socialismului.

moase. Publicul a aplaudat frenetic jocurile „Târgul de pui” (csibe-vásár), „Unde ai fost Ecaterina?” (Hol voltál Katóka?), și jocul caprelor (keeske-lánc).

Tineretul care a luat parte la această reprezentatie a putut să învețe din dansul rusesc melodios „Cum trebuie ales fetele” alegerea viitoarelor lor soții.

Cel mai mare succes însă a avut jocul popular „Batynbál” de origine din Csálókőz, în partea a doua a programului. Merite deosebite a avut Juhász János, care a avut rol aproape în fiecare punct al programului.

O observație din partea noastră este că, au fost puține puncte din program în limba slovacă și tovarășul Steiner Béla se angajează la prea multe. Așa: este dirijor muzical și aranjatorul dansurilor și jocurilor.

În aranjarea pe scenă a punctelor din program, au muncit mult tovarășii: soția lui Zsilinszki Ádám și Steiner Béla.

Din partea noastră dorim succese în turneul lor.

Însă presa nu a fost totdeauna liberă. Presa regimurilor trecute era subordonată intereselor exploatare. Tineretul din martie 1848 a pretins, printre altele, și presa liberă. Astfel ziua de 15 martie o putem sărbători și ziua presei.

În regimul de democrație populară se dezvoltă și presa naționalităților din țara noastră. În fotografia de mai jos se văd organele de presă slovacă, iugoslavă, române și calendarele acestor naționalități ca niște fructe ale presei libere.

Drumul glorios al echipei culturale „Prietenia maghiaro-română” din Gyula

La 15 februarie a plecat pe un turneu de zece zile echipa Prietenia maghiaro-română din Gyula. Echipa culturală în turneu ei a trecut prin orașele și satele următoare: Páspokladány, Berekbőszörmény, Derecske, Berettyóújfalú, Kiszárda, Nyiregyháza, Debrecen, Vásárosnamény, Porcsalma și Mátészalka.

Trecând prin aceste orașe și sate echipa a fost primită cu cea mai mare cordialitate, iar în cămine cu aplauze frenetice. Din lipsa de spațiu nu putem să înșirăm primirea echipei în orașele și satele susamintite, ci vom scoate în evidență timpul petrecut la Mátészalka.

Plecarea către Mátészalka și popasul din Ökörítő-Fülpös

La ora zece dimineată a plecat echipa din comuna Porcsalma. În Ökörítő-Fülpös ne-am oprit unde o echipă culturală formată din tineri pionieri ne-a prezentat dansuri locale „ököritői-fergeteges”. Văzând aceste dansuri frumoase și tinereții echipei noastre au dansat dansuri românești, care au fost primite cu bucurie și cu aplauze mari.

La ora 11 a plecat autobuzul cultural spre comuna Mátészalka. La hotarul plăsei Mátészalka autobuzul cultural a fost așteptat de trei motocicliști cu flamuri roșii decorate. Ei au salutat echipa în numele sfatului și al comitetului de partid. După aceea autobuzul a fost condus de acești trei motocicliști prin comuna Kocsord până la căminul cultural din Mátészalka.

Președintele sfatului salută echipa

Înaintea căminului echipa a fost așteptată de cam 200 de oameni ai muncii. Președintele sfatului local a salutat echipa spunând printre altele: „Oaspeți noștri dragi, să vă simțiți în comuna noastră ca și cum ați fi în comuna voastră. Suntem mândri că o echipă românească ne vizitează. Credem că cu această vizită se va lărgi și mai tare prietenia maghiaro-română. Trăiască naționalitatea română! La aceste cuvinte tovarășul Ludovic Bónis din partea Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria a răspuns în limba română următoarele: „Suntem fericiți de această primire amicală și promitem că de seară vom arăta cetățenilor din comuna Mátészalka cele mai frumoase spicuri din cultura românească. Trăiască prietenia între cele două popoare conlocuitoare”.

Înainte de masă echipa a fost invitată în căminul cultural local, unde au gustat niște aperitive.

De la echipa, împreună cu reprezentanții autorităților lo-

cale și de plasă, a luat parte la un dîneu oferit de către oamenii muncii din comuna Mátészalka. În timpul dîneului tovarășul Virágh János, secretarul partidului a spus următoarele: Ne bucurăm foarte mult că echipa Prietenia maghiaro-română a vizitat comuna Mátészalka. Această întâlnire actuală va întări și mai mult legăturile prietenesti ale celor două popoare. Dorește, să ciocnim paharele pentru veșnica prietenie între poporul maghiar și român.

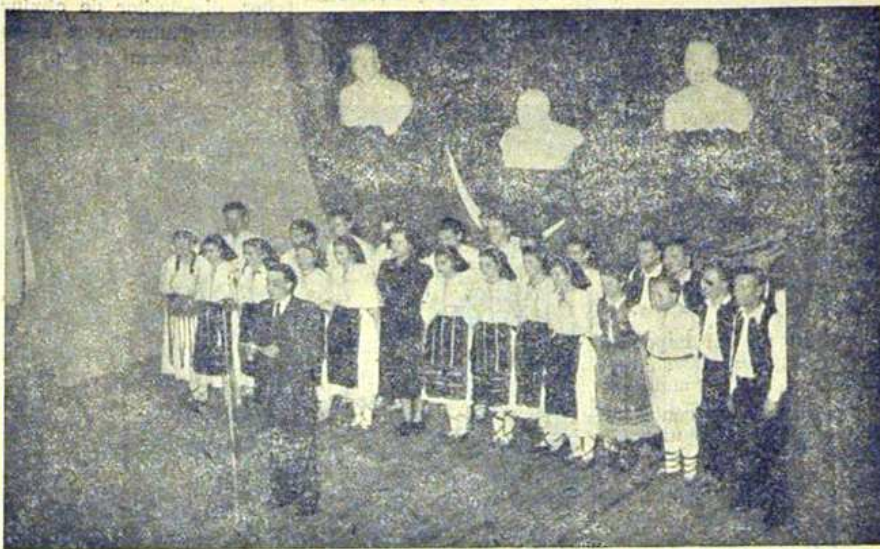
Tovarășul Ludovic Bónis în numele Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria a răspuns următoarele: „Când am trecut hotarul plășii Mátészalka, am simțit dragostea nemărginită cu care oamenii muncii din această plasă ne așteaptă. Noi din partea noastră vă asigurăm că prin reprezentanții noștri de azi vom căuta să vă arătăm ceva din cultura românească în țara noastră. În regimul trecut prin aceste părți lângă granițele maghiaro-române între poporul român și maghiar predomina sovinișmul. Azi, poporul maghiar și cel român trăiesc în cea mai perfectă înțelegere și cot la cot, cu puleți îndoit construesc socialismul. Multumim tovarășului Iosif Balcu, reprezentantul județului Szabolcs-Satu-Mare pentru munca depusă la reusita reprezentăției noastre. Totodată mulțumesc organizațiilor de partid, precum și sfatului local, și de plasă pentru primirea noastră călduroasă”.

Trimiterea unei telegramme tovarășului Rákosi Máttyás

Tovarășul Iosif Balcu a accentuat importanța acestui turneu, spunând că evenimentele acestea sunt însemnate nu numai pentru județul Szabolcs-Satu-Mare ci pentru întreaga țară. Această prietenie se va adânci și mai tare între naționalitatea română și poporul maghiar. Această dovadă este, faptul că cu echipa culturală a venit între noi și tovarășul Ilie Moldovan secretarul general al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. După aceasta a mai vorbit și tovarășul Gombás Sándor secretarul sfatului de plasă, și Kádár István țaran muncitor individual. Cu ocazia aceasta, la propunerea tovarășului Kádár István s'a dat o telegramă tovarășului Rákosi Máttyás primsecretar al Partidului Celor ce Muncesc din Ungaria în care s'a accentuat prietenia dintre cele două popoare.

După masă a avut loc un schimb de experiențe între echipa Prietenia maghiaro-română din Gyula și responsabili echipei locale.

Seara la ora șapte s'a început reprezentația. La a-

Echipa culturală Prietenia maghiaro-română din Gyula pe scena căminului cultural din Debrețin. Pe scenă se vede tov. Dumitru Szűcs, Vas Mária, Varga András, dansatorii echipei și muzicanții.

Jocul popular românesc: sárba. Cu acest joc s'a deschis programul echipei. În mijlocul clișeului se vede dansatorul Tulcan Mihail.

Dans german cules în județul Békés de către membrii echipei culturale. În mijlocul clișeului se vede Varga András și Kiss Mária.

Fotbal

România-Franța 0-0

A mai rămas doar speranța

Martia trecută, România a inaugurat „Arena Națională” cu o remiză în fața Franței (0-0), rezultat care elimină practic România din cursa pentru calificarea la EURO 2012 (în condițiile în care Bosnia a câștigat cu 1-0 disputa cu Belarus). Tricolorii au evoluat cu multă ambiție, împinși de la spate de un public superb, dar dorința nu a fost de ajuns pentru a învinge una dintre puterile fotbalului mondial.

Impulsionați de un public fantastic, românii au început în forță partida cu Franța, *Nicolita* punându-l în dificultate pe *Lloris* în chiar primele minute. Acțiunile tricolorilor la poarta oaspeților au continuat, iar *Cristi Tănase* a fost oprit în ultimul moment de către apărarea franceză.

Certați de pe margine de către *Blanc*, „Cocoșii” au pus, încetul cu încetul, stăpânire pe joc, în special datorită forței liniei de mijloc. Apărarea inedită (cu *Chiriches* și *Luchin*) propusă de *Pițurcă* a rezistat însă, iar la cabine s-a intrat cu 0-0.

Partitura tehnico-tactică nu s-a schimbat prea mult nici după pauză: România a luptat pentru fiecare balon și a sperat mult pe contraatac, în timp ce Franța a fost superioară la construcție.

Cu două partide înainte de încheierea preliminariilor, România păstrează șanse doar teoretice de a prinde barajul, Victor Pițurcă putându-se gândi deja la drumul greu pe care îl are România de parcurs în tentativa de a ajunge la Mondialul din 2014.

Grupa D:

Bosnia-Belarus 1-0
Luxemburg-Albania 2-1
România-Franța 0-0

Mai sunt de disputat:

7 octombrie: Bosnia-Luxemburg, România-Belarus, Franța-Albania
11 octombrie: Albania-România, Franța-Bosnia

Clasament Grupa D:

1. Franța 17 puncte
2. Bosnia 16
3. România 12 (10-6)
4. Belarus 12 (6-6)
5. Albania 8
6. Luxemburg 4

Handbal

România va întâlni
Ungaria, Serbia
și Macedonia,
la Trofeul Carpați

Trofeul Carpați la handbal feminin va avea loc la Drobeta Turnu Severin, în perioada 18-21 noiembrie, cu participarea echipelor naționale ale Ungariei, Serbiei, Macedoniei și României.

Echipa națională a României, antrenată de *Radu Voina*, intră treptat în linie dreaptă cu pregătirea pentru participarea la Campionatul Mondial din Brazilia (2-18 decembrie), dar și susținerea a două meciuri oficiale din preliminariile CE din 2012, cu Portugalia (la Râmnicu Vâlcea, 19 octombrie), respectiv cu Grecia (la Salonic, 23 octombrie).

Prima reunire a reprezentativei în această toamnă a avut loc în 12 septembrie, în vederea participării la Cupa Mondială din Danemarca (20-25 septembrie). România va juca în grupa A, cu Franța (20 septembrie), Germania (21 septembrie) și Norvegia (22 septembrie), iar dacă se va califica mai departe va disputa semifinalele în 24 septembrie, urmate de finale a doua zi.

Următoarea convocare a echipei naționale este programată în 17 octombrie, pentru meciurile din preliminariile CE din 2012, după care în 14 noiembrie, tricolorele intră în pregătire pentru CM din Brazilia. În acest interval se va desfășura și Trofeul Carpați, la Drobeta Turnu Severin, între 18 și 21 noiembrie, cu participarea echipelor Ungariei, Serbiei și Macedoniei. Un ultim test pentru jucătoarele antrenate de *Radu Voina* va avea loc între 25-27 noiembrie, la turneul de la Paris, urmat de plecarea în Brazilia.

La CM din luna decembrie, echipa României va evolua în grupa C preliminară, având programate, în ordine, partidele cu Tunisia (3 decembrie), Cuba (5 decembrie), Japonia (6 decembrie), Brazilia (8 decembrie) și Franța (9 decembrie).

Fotbal

Hagi, Popescu,
Bölöni și „Munți”,
premiați de UEFA!

Foștii internaționali *Gheorghe Hagi*, *Gheorghe Popescu*, *Dorinel Munteanu* și *Ladislau Bölöni*, care au în palmares cel puțin 100 de selecții la echipa națională a României, au primit, săptămâna trecută, înaintea meciului România-Franța, distincții din partea UEFA. *Frantisek Laurinec*, membru al Comitetului Executiv al UEFA, le-a înmănat medalii și șepci cu însemnele UEFA celor patru foști internaționali, care au fost aplaudați de cei 55.000 de spectatori prezenți pe Arena Națională.

Înainte de acest moment, interpreta *Inna*, însoțită de șase dansatori, toți îmbrăcați în tricouri ale echipei naționale a Româ-

niei, a cântat live două melodii la mijlocul terenului. După intrarea jucătorilor celor două echipe pe teren, imnul Franței a fost interpretat de soprana *Alexandra Coman*, iar cel al României de cântărețul *Marcel Pavel*. Câpitanii celor două echipe, *Răzvan Raț* și *Hugo Lloris*, au adresat câte un mesaj fanilor în cadrul unei ceremonii FIFA Fair-Play Days.

Handbal

Coroane de flori pentru Cozma

Născut în 8 septembrie 1982, Marian Cozma s-a stins din viață în urmă cu doi ani, în 8 februarie, fiind înjunghiat mortal în fața unui local din Veszprém.

Autoritățile din Veszprém și oficiali ai echipei locale de handbal MKB au depus coroane de flori, pe 8 septembrie, la statuia ridicată în memoria fostului handbalist Marian Cozma, care în acea zi ar fi împlinit 29 de ani dacă nu ar fi fost ucis în 2009.

Potrivit sursei citate, într-o ceremonie care a marcat ziua de naștere a fostului handbalist român, primarul orașului Veszprém, *Porga Gyula*, președintele clubului MKB Veszprém, *Hunyadfalvy Ákos*, și șeful fan-clubului formației la care Cozma a activat ultima dată, *Rempport*

Csaba, au depus coroane de flori la statuia din fața sălii de sport din oraș, ridicată în memoria lui Cozma.

La ceremonie au participat și suporterii ai echipei, care au aprins lumânări și erau așteptați, în cursul serii, jucătorii echipei MKB Veszprém.

TVR 1

Luni 19 septembrie

6.00 Telegiurnal 8.00 România, trezește-te! 9.10 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Tînuțurile sălbatice din balcani. Documentar 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Prim plan 21.00 Serial. Mad Men – Nebunii de pe Madison Avenue 22.00 Serial. Dr. House.

Marti 20 septembrie

6.00 Telegiurnal matinal 8.00 România, trezește-te! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 10.25 Perechea potrivită 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Post Meridian 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 De ce iubim câinii și pisicile? Documentar 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Dansează pe muzica inimii 22.00 Serial. Dr. House.

Miercuri 21 septembrie

6.00 Telegiurnal 8.00 România, trezește-te! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 M.A.I. aproape de tine 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convingeri 16.00 Pinguinii sub asediu. Documentar 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Podul 22.00 Serial. Dr. House.

Mihai Constantinescu prezintă „M.A.I. aproape de tine”

Joi 22 septembrie

6.00 Telegiurnal 8.00 România, trezește-te! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Interes general 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telegiurnal 17.15 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Cutia 22.00 Serial. Dr. House.

Vineri 23 septembrie

6.00 Telegiurnal 8.00 România, trezește-te! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: concubina regelui (R) 13.00 Telegiurnal 13.45 e-Forum 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Serial. Beaver rezolvă tot 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Agora 22.20 Film. Șarpele.

Sâmbătă 24 septembrie

6.10 Omul și timpul 7.35 Desene animate 9.10 Film. Fără teamă 11.00 Pro patria 12.00 Travelling circular 13.00 Telegiurnal 13.30 Serial. Hannah Montana 14.10 Festivalul Internațional Cântecul de Dragoste de-a lungul Dunării, Brăila 2011 15.30 Petrecere cu lăutari 16.45 Garantat 100% 17.45 Teledicționar 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Cromofobia 22.35 Film. Fără limite, fără control.

Duminică 25 septembrie

6.00 Universul credinței 8.00 Ca la carte 8.30 Desene animate 9.25 Tezaur folcloric 10.10 Viața satului 10.55 Minutul de agricultură 11.00 Viața satului 12.00 Ultima ediție 13.00 Telegiurnal 13.30 Serial. Hannah Montana 13.55 Serial. Prin păduri și munți, inimi înălțate 15.50 Supermarket de divertisment 18.30 Festivalul Internațional George Enescu. Concertul de închidere 19.40 Telegiurnal 20.40 Film. Stewardesa 22.20 Serial. Dr. House.

TVR 2

Luni 19 septembrie

7.00 Serial. Familia Simpson 7.30 Serial. Cercul vieții 9.00 Comorile din insule Documentar 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Serial. Darul 13.35 Împreună în Europa 14.30 Descurcă-te singur! (R) 15.00 Serial. Cercul vieții 16.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Jamie în Italia 18.35 Serial. Trei regate 19.30 Ora de business 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Battlestar Galactica 22.55 Serial. Trei regate.

Marti 20 septembrie

7.00 Serial. Familia Simpson 7.30 Serial. Cercul vieții 9.00 Comorile din insule. Documentar 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Serial. Darul 13.35 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Cercul vieții 16.00 Telegiurnal 17.30 Jamie în Italia 18.30 Serial. Trei regate 19.30 Ora de business 20.30 Supraviețuitorii în jungla urbană (R) 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Battlestar Galactica 22.55 Serial. Trei regate.

Miercuri 21 septembrie

7.00 Serial. Familia Simpson 7.35 Serial. Cercul vieții 9.00 Comorile din insule. Documentar 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Serial. Darul 13.35 Împreună în Europa 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Telegiurnal 18.35 Serial. Trei regate 19.30 Ora de business 20.30 Frăția vinului 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Battlestar Galactica.

Joi 22 septembrie

7.00 Serial. Familia Simpson 7.35 Serial. Cercul vieții 9.00 Comorile din insule. Documentar 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Serial. Darul 13.35 Împreună în Europa! 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Cercul vieții 16.00 Telegiurnal 17.30 Restaurantul lui Jamie (R) 18.35 Serial. Trei regate 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Battlestar Galactica 23.00 Serial. Trei regate.

Vineri 23 septembrie

7.00 Serial. Familia Simpson 7.35 Serial. Cercul vieții 9.00 Comorile din insule. Documentar 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Serial. Darul 13.35 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Telegiurnal 18.35 Serial. Trei regate 19.30 Ora de business 20.30 Pescar hoinar (R) 21.00 Ora de știri 22.00 Unora le place...cu Florian Lungu și Mike Godoroja 23.00 Serial. Trei regate.

Sâmbătă 24 septembrie

7.00 Arhitecturi. Documentar 8.00 D'ale lui Mitică (R) 9.00 Serial. Doctor Who 10.00 Imperiul Roman: Ultima Frontieră. Documentar 11.00 Jamie Oliver: Gătește în 30 de minute 12.00 Frăția vinului (R) 14.10 Punct de întoarcere 16.00 Telegiurnal 16.30 Focul lăuntric 17.00 Palatele lumii 19.10 Film. Omul cu cercurile albastre 21.00 Ora de știri 22.00 Timpul chitarelor 23.00 Serial. Atmosferă fierbinte.

Dana Constantinescu la „În grădina Danei”

Duminică 25 septembrie

7.00 Pașaport de România (R) 8.00 Descurcă-te singur! 9.00 Serial. Doctor Who 10.00 Pescar hoinar 11.00 Magazin UEFA 11.30 Jamie Oliver: Gătește în 30 de minute 12.00 În grădina Danei 13.00 Festivalul Filmului Istoric – Război 2011 14.10 Film. Logodnicul prietenei mele 16.00 Telegiurnal 16.30 D'ale lui Mitică 18.30 Pe picior mare (R) 19.10 Film. O zi de neuitat 21.00 Ora de știri 23.00 Serial. Atmosferă fierbinte.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

19 SEPTEMBRIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

20 SEPTEMBRIE, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

21 SEPTEMBRIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

22 SEPTEMBRIE, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 SEPTEMBRIE, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

24 SEPTEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

25 SEPTEMBRIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 21 septembrie 2011 (m1 ora 13.20)

Reluare: vineri, 23 septembrie 2011 (m2 ora 10.40)

sâmbătă, 24 septembrie 2011, m2, 5.20

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

După câteva informații, emisiunea dedicată comunității românilor din Ungaria va avea ca principală temă recensământul, care va începe abia peste câteva zile. Veți putea cunoaște mărturiile unor români, care ne vor povesti, de ce își vor asuma apartenența de neam.

Realizator: **Tiberiu Boca**

Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio și tv!

Încălcarea drepturilor animalelor

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgyla@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă cu confort lux, piscină, 2 saune, aer condiționat. Proprietatea are 1.200 mp teren iar casa are 250 mp și se află în centrul orașului Bichișciaba, strada Vajda nr. 5. Contact: +36-66/739-219, +36-70/635-7577.

www.radio.hu

Vând casă cu mansardă, confort lux, încălzire centrală cu gaz, anexe, în centrul Chitighazului (Kétegyháza), cu o suprafață de 98 m². Casa are o grădină cu o suprafață de 960 m², grădină cu gazon, aranjată. Contact: +36-30/540-7766.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

RECENSĂMÂNT 2011

DECLARĂ-TE ROMÂN! ȘI CONVINGE-I ȘI PE CEILALȚI ROMÂNI SĂ O FACĂ!

Între 1–31 octombrie 2011 se va desfășura cel de-al 15-lea recensământ al populației din istoria Ungariei. La ultimul recensământ, cel din 2001, numărul românilor din Ungaria a fost de 7.995, adică cu 2.745 de persoane mai puțin decât în 1990. Recensământul din această toamnă este foarte important pentru fiecare localitate care are instituții românești: școală, biserică, asociație, autoguvernare românească. Finanțarea, deci existența acestor instituții, depinde de numărul românilor care trăiesc în localitate.

Ai obligația să contribui la susținerea valorilor românești din locul în care trăiești și să le dai șansa să aibă un viitor! Nu e suficient că tu știi că ești român, nu e suficient că iubești și respecti rădăcinile, limba, cultura strămoșilor tăi! Dacă îți asumi moștenirea înaintașilor, declară-te român și arată fără teamă și cu responsabilitate că ești membru al unei comunități istorice în Ungaria!

Să nu fie secolul XXI – veacul când românii din Ungaria au dispărut!

În chestionarul de recensământ, întrebările despre apartenența etnică, de limbă și religioasă sunt pe ultima pagină. Atenție! Întrebările și deci răspunsurile nu sunt obligatorii! De aceea, dacă recenzorul uită, cere fără sfială să completezi / să fie completate și întrebările de la punctul V. Apartenența etnică, de limbă și religioasă. Întrebările 34, 36, 38 sunt foarte importante. Răspunde la ele astfel:

34. De care naționalitate considerați că aparțineți? – **ROMÂNĂ**

36. Care este limba dvs. maternă? (se pot da cel mult două răspunsuri)
– *Dacă știi (și) românește, dacă acasă vorbești (și) românește, dacă ai făcut școală românească, scrie (și) – ROMÂNĂ*

38. De ce comunitate religioasă, confesiune considerați că aparțineți? –
Dacă ești botezat în biserică ortodoxă, dacă îți asumi această religie, scrie – ROMÂN ORTODOX

În primele două săptămâni din octombrie, chestionarul poate fi completat și pe internet, în formă electronică. Dacă alegi acest mod, NU UITA să scrii că EȘTI ROMÂN, la întrebările de pe ultima pagină.

Și de tine depinde viitorul românesc al localității în care trăiești!

Și de tine depinde comunitatea românească din Ungaria!

<http://www.nepszamlalas.hu>

FOAIA
românească
16 septembrie 2011
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcș, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichis și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2011: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul „Wekerle Sándor” și de la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.